

Світлана КОЛОМІЄЦЬ

канд. екон. наук, асистент кафедри маркетингу,
підприємництва і організації виробництва,
Харківський національний аграрний університет
імені В.В. Докучаєва,
м. Харків

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ УКРАЇНИ

Економічний стан держави й окремих секторів економіки України значною мірою визначається темпами і масштабами розвитку агропромислового виробництва як пріоритетного. Це зумовлює загострення уваги до перспектив розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності в агропромисловому виробництві України. Перш за все, зазначимо, що саме завдяки науково-технічному прогресу, новим розробкам та підходам можливий поступальний розвиток економіки. На світовому рівні інноваційний розвиток країни вимірюється на основі близько 80 показників, що характеризують розвиток людського капіталу, кількість запатентованих винаходів, кількість наукових організацій (науково-дослідних інститутів), кількість працівників, які задіяні у процесах розробки й реалізації інновацій тощо [1, с. 9].

Шляхами розв'язання та вирішення проблем інноваційного розвитку аграрного сектора економіки України може стати: удосконалення нормативно-правової бази для забезпечення розвитку інноваційної системи України; необхідність системного і

послідовного впровадження функціональних принципів державного управління інноваційною діяльністю; органічне включення всіх окремих елементів інноваційного розвитку в єдину активно і цілеспрямовано функціонуючу національну інноваційну систему, що можливо лише за умови дії потужних системоутворюючих факторів [2, с. 24].

Звернімося до визначення поняття «інвестиція». В. Федоренко вважає, що інвестиція (від лат. invest, що означає «вкладати») – це вкладення капіталу з метою подальшого його збільшення. Приріст капіталу в результаті його інвестування є компенсацією за ризик втрат від інфляції та неодержання відсотків від банківських вкладень капіталу [3, с. 7]. На нашу думку, позитивний момент у тому, що автор підкреслює елемент ризику в інвестиційній діяльності, який набуває ще більшого значення, якщо капіталовкладення пов'язані з інноваційними проектами. На думку О. Томіліна, сутність інвестицій полягає в тому, що в результаті вкладення фінансового капіталу, майнових та інтелектуальних цінностей у підприємницьку чи іншу діяльність створюється дохід (прибуток) [4, с. 30]. Отже, інвестиційна діяльність – вкладення інвестицій та здійснення практичних дій з метою отримання прибутку та досягнення іншого корисного ефекту.

На думку деяких вчених, до основних методів коригування структури національної економіки можна віднести: визначення пріоритетів зростання вартості основних засобів та інвестицій структурної трансформації національної економіки; фінансове забезпечення структурних зрушень в економіці шляхом державного інвестування; формування спеціальних фондів для фінансування програм структурної перебудови економіки;

залучення іноземних інвестицій на цілі структурної політики; використання системи державних замовлень і закупівель [5, с. 51]. В системі структурного державного коригування національної економіки не задіяні економічні інструменти щодо прогнозування міжгалузевих переливань капіталу доданої вартості та інвестиційних ресурсів [6, с. 51].

На думку О. Ульянченка, шляхами розв'язання проблеми фінансування є: покращання інвестиційного клімату; розвиток інвестиційного ринку та інвестиційної інфраструктури; створення дієвих механізмів державного-приватного партнерства в інфраструктурному інвестуванні; розбудова системи підготовки програм і проектів для державного інвестування [7, с. 74].

Ґрунтуючись на досвіді країн, які перейшли до моделі інноваційного розвитку, державна інноваційно-інвестиційна політика на сучасному етапі повинна передбачати: вдосконалення законодавства України, спрямованого на активізацію інвестиційної діяльності; створення та забезпечення ефективного функціонування інститутів розвитку (державна інвестиційна компанія, фонд стратегічних інвестицій, фонд кредитних гарантій тощо); становлення та розвиток індустрії прямого інвестування та венчурного капіталу; створення умов для залучення інвестицій на ринках капіталу через первинне публічне розміщення акцій в Україні; реалізація принципів державно-приватного партнерства при реалізації інфраструктурних проектів; врегулювання відносин в процесі укладання, виконання та припинення дії угод про розподіл продукції, використання земельних ділянок для здійснення концесійної діяльності, посилення державних гарантій прав концесіонерів; державна підтримка реалізації інвестиційних програм і проектів за пріоритетними напрямками економічного

розвитку України; державна підтримка інвестиційних програм і проектів, направлених на розвиток експорто-орієнтованих та імпорто-заміщуваних виробництв; державна підтримка реалізації середньо та довгострокових інвестиційних проектів, спрямованих на створення високотехнологічної конкурентоспроможної продукції [7, с. 74].

Отже, процеси інвестування інновацій покликані збільшувати обсяги агропромислового виробництва, сприяти зростанню валового доходу, розвивати економічну конкуренцію в аграрній сфері. При розгляді економічної сутності інвестицій та інновацій з'ясовано, що між даними категоріями існує зв'язок, який зумовлений їх природою. Інновації не можуть створюватися без додаткових і постійних вкладень інвестиційних ресурсів, а інвестиції мають економічний зміст лише тоді, коли спрямовані на реалізацію певної ідеї для створення нової техніки, технології, що може сприяти появі додаткових можливостей одержання прибутку. Таким чином аналіз сутності розглянутих економічних зв'язків дозволяє сформулювати визначення інвестиційно-інноваційної діяльності як об'єктивно обумовленого, системного, цілеспрямованого процесу реалізації комплексу заходів з метою одержання прибутку або соціального ефекту, що потребують обґрунтування необхідності інвестицій, пошуку і вибору інвестиційних ресурсів, спрямованих на використання наукових розробок, впровадження новацій, принципово нових видів продукції, техніки і технології, від успішного функціонування яких великою мірою залежить ефективність реалізації пріоритетних напрямків інвестування з урахуванням інноваційної спрямованості.

Перелік використаних джерел

1. Dutta S., Lanvin B., and S. Wunsch-Vincent (2016). The Global Innovation Index 2016: Winning with Global Innovation. Cornell University, INSEAD, and the World Intellectual Property Organization. 2016. 451 p. URL: http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2016.pdf (дата звернення 08.05.2020).
2. Дорошко О. Особливості інноваційного розвитку України. Інвестиції: практика та досвід. 2011. № 5. С. 21–24.
3. Федоренко В.Г. Інвестознавство. Київ: МАУП. 2002. 408 с.
4. Томілін О. Регулювання міжгалузевих відносин у сільському господарстві: монографія. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2014. 320 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1621> (дата звернення 06.05.2020).
5. Томілін О., Галич О. Економічні аспекти розвитку міжгалузевих відносин в аграрній сфері: монографія. Полтава: ПДАА, 2016. 176 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1618> (дата звернення 06.05.2020).
6. Tomilin O., Galych O., Kalinichenko O. Economic aspects of development of interbranch relations in the agrarian sector: monograph. Opole: University of Opole, Poland, 2016. 171 p. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1568> (дата звернення 06.05.2020).
7. Ульянченко О. Інноваційно-інвестиційна діяльність, як основа сталого розвитку економіки держави. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка. Випуск 2(4). Частина 1. 2015. С. 70–75.